

ALFONSAS NAKAS

SU DAINAVA ATSIŠVEIKINIMUI - KULTŪRINIS MARGVAKARIS

Rugpjūčio 18 d. iš Dainavos parlėkęs, skausmingai gražių apžavų tebeveikiamas, rašiau reportažą apie LF-to Bičiulių surengtą akademiją partizanų garbei. Sekančią dieną turėjo būti jų stovyklavimo, arba studijų savaitės pabaiga. Pabaigai gi — pažadėtą literatūros vakarą. Gėda prisipažinti, bet faktas: Detroito literatūros vakarai tokie reti, kad nuo vieno iki kito užsimiršta, kas pereiname buvo skaityta, kuo pasirodė. Užtat, truputį numigęs, truputį nurašęs, jau nebe vienas skubėjau atgal į Dainavą.

Kai, nežinodami tikslaus programos pradžios laiko, užsukome į didžiąją salę, tai ant paukštinio radome „Leonardą Valiuką. Žinau, kad šito vyro veiksmams daugelis tautiečių alergiški. Prisipažinsiu: esu truputį alergiškas ir aš pats. Šitoks žmogaus nesiskaitymas su veiksniais, šitoks nepripažinimas autoriteto, šitoks egocentriškumas! Vis dėl to, ilgai imi šitam vyrui simpatijos rast. Tai už jo geležinius nervus ir nepaprastą energiją. Nei pats energingiausias dabartinis, Vliko pirmininkas, tur būt, jo nepavyks, neaplenks. Kad ir mūsų Detroito, pavyzdžiui, L. Valiukas pasiekia bent pusę tuzino kartų kasmet. Tai kur nors kitur važiuodamas, tai iš kitur į namus skridamas, tai specialiai, jei koks suvažiavimas čia, į Detroitą atlėkdamas.

Šiuo kartą, kai įėjome, jis jau buvo bebaigęs apie rezolucijas. Sakė, kalbėjęs 15 minučių. Sekančias 15 minučių pasiūlo žurnalą „Į Laisvę“ ir bendrai frontininkų organizaciniam reikalams. Nuo anksčiau girdėtu jo kalbą daug kas pasiekė. Dabar jo balse (labai užkimusiam) jaučiamas aiškus pasitikėjimas savimi. Kalba ex promptu, retkarčiais pažvelgdamas į mažytį rašteluką kairėje rankoj. Barė frontininkus už beidėjškumą, už salioniskumą, už priklausymą „frontui“ be mažiausio nurodymų. Škaičiais nurodė, kaip mažai dėmesio frontininkai kreipia į savo žurnalą, kaip jo neremia materialiai. Kartais, žinoma, pagirdamas vieną kitą „savo“ (fronto) žmogų, kartais užsimindamas apie frontininkų praeityje atliktus didelius darbus „nesigirdamas pasakysiu...“ — jo pa-

mėgtas priežodis), bet vis ratu srįždamas su griežta kritika. Baigė, kaip buvo žadėjęs, minutę minutėn. Ir tai jau buvo pusė devintos. Skaitytojas atleis man šitą nuklydimą nuo temos. Atvažiavau gi kitokiu tikslu.

Taigi, 1967 metų rugpjūčio devynioliktoji.

Iš vakarykščio „partizanų kapinyno“, salės dekoracijoje šį vakarą belkė tik anie du didieji, žali ažuolai ir dvi lauko gėlių vazos iš abiejų ugniavietės pusių. Šiandien nebėra to vakarykščio liūdesio, tos gedulingos aplinkos. Šį vakarą nebe žvakės krūpėjo plonomis liepsnelėmis, o aštrūs elektros spinduliai šauna iš palubės. Kiek daugiau publikos iš Detroito, negu vakar.

Pusiau dėsimtą, kaip žadėta, tik su kelių minučių pavėlavimu, programą pradeda dr. Petras Kisielius. Skardžiu balsu, kaip šauklis, apskelbia, kad tai yra paskutinė bičiulių studijų savaitės diena ir kad ji apvainikuojama gražiomis, kultūringomis pabaigtuvėmis.

Pirmuoju — Aloyzas Baronas. Jis skaito savo novelę „Kaltės išpažinimas“. Skaito nepaprastai sparčiai. Taip sparčiai, kad, atrodo, jau, jau pasprings. Ir tai kiek vargina klausytoją. Bet jis ne tik nepasprings, bet dargi savotiškai interpretuoja svarbiausius veikėjus, padarydamas juos tikrai vieną nuo kito skirtingais. Novelinkštė (angliškai būtų „novellette“): pala, kad kalbininkai nemokša neva dūntų: „novellette“ yra prancūzų kilmės: bet ką darysiu, kad toksai Barono kūrėnėlis čia buvo!..)

Kartu ir rimta, ir psichologiškai labai tikra, kartu ir humoru pilna. Siužetas labai paprastas: piemenėlio įtraukimas į nuodėmę su berno pavogtais obuoliais, visą laiką ant kulnų lipant šykščiai šeimninkei ir pamaldžiai daktarai mergai, privedęs prie labai įdomios išpažinties. Kas sakė, kad visos temos iš mūsų kaimo buties išsėtoms? Juokai! Kaip menininkas tame pačiame peizaže vis randa ką nors naujo, taip rašytojas toje pat butyje. Tik ir menininkas turi būti tikras, ir tikras rašytojas. Visos temos išsiesemia tik grafomanams.

Antrasis numeris — Algis Grišas su Alvydu Vasaičiu. Vakaras Algis dainavo liūdus mūsų

Dviejų metų Mike Andrews Jr., seka, kaip jo tėvas žaidžia Bostono Red Sox grupėje. Iš visko matyt, kad jam labiau rūpi saldainis žiūpli, negu žaidėjus sekti.

LIETUVIŠKAS MIESTELIS MICHIGANE

Kam Union Pier, o mums lietuviams Palanga

Viena savaitė atostogų metuose, septynios dienos iš 365 dienų, tikrai nėra daug, bet ir tiek dienų yra labai daug, kai joms nebegrįžtamai prabėgus, atsi-gręžęs į jas su ilgėsiu žvilgi.

Viena savaitė atostogų prie gražiojo Michigano ežero, savame lietuviškame Union Pier miestelyje, su sava šeima ir sau artimais tautiečiais, yra mielas ir nepamirštamas pergyvenimas. Kas atostogų nelaukia? O jos

ateina ir praeina. Tik nostalgiki atsiminimai, žavingi paežerės vasaros vaizdai, draugų veidai ir linksmai praleistos valandos ilgai liks neišnykę atmintyje. O tų dainų, dainų. Lietuvius kiti vadina, ir lietuviai patys nesigirina esą dainuojanti tauta. Ką tik skaitėme, kaip vienas kanadie-tis, grįžęs iš okupuotos Lietuvos, parašė, kad „Vilniuje visi dainuoja“. Tad galima įsivaizduoti, kaip lietuviai dainuoja laisvėje,

kompozitorių kūrinis, o dabar išėjo su kitokiais. Publikai sušildyti jis pradėjo su „Udrnio dainos“ arija iš Klovos „Pilėnų“ operos. A. Vasaitis akompanavo. Publikos entuziazmui, kai visą laiką ant kulnų lipant šykščiai šeimninkei ir pamaldžiai daktarai mergai, privedęs prie labai įdomios išpažinties. Kas sakė, kad visos temos iš mūsų kaimo buties išsėtoms? Juokai! Kaip menininkas tame pačiame peizaže vis randa ką nors naujo, taip rašytojas toje pat butyje. Tik ir menininkas turi būti tikras, ir tikras rašytojas. Visos temos išsiesemia tik grafomanams.

gas ir užtraukė ariją iš G. Verdi „Traviatos“, „Užmiršai tėvų kapus“. Su ta arija A. Grigas išnėjo į pasaulį prieš pusantų metų ir buvo pripažintas. Užtat nebereikia nė aiškinti, kokį įspūdį padarė jo dainavimas palyginti mažoje ir žemoje, bet neblogai rezonuojančioje salėje Dainavoj. Vėl audra plūjimų, vėl šauksmai kartoti, kol, neapsikentęs, solistas pridėjo Stasio Šimkaus „Augo putinas“.

Į bloknatą seniai įpratau pasi-žymėti pradžios ir pabaigos tiks-ly laiką. Skelbtas kaip literatūros vakaras, bet, pagal programą, kaip matote, buvęs kultūri-nis margvakaris (viliuosi, kad raidžių rinkėjas nepavers į „mergvakarį), užtruko 61 mi-nutę. Ai, tik viena valanda ir viena minutė. Vėl kiauŗa vidur-naktį važiuodamas namo galvo-jau: kodėl gi, Viešpatie, tiek daug nemalonumų šiame pasauly, ir tokios trumpos laimės aki-mirkos? Kuo ne kiekvienas po-litikas kalba po valandą, ir vis-mano, kad per trumpai kalbėjo, kai šeši ar septyni kultūringi menininkai visi sutelpa į vieną valandą... Kodėl, kodėl?!

jei net okupantai vergijoje ne-įstengia lietuvių nutildyti!

Union Pier paežeris, paplūdi-miais, smėlio paskardžiais ir vi-lų gojuose tik ir girdisi skambios lietuviškos dainos, graži lietuvių kalba ir linksmas svei-kas lietuviškas juokas. Pirmo-mis dienomis net naktimis už-migti nedavė!

Viena savaitė, su atvažiavimu ir grįžimu nepilnos septynios die-nos, pagyventos Baltijos jūrai panašiausio, dėlto artimiausio, Michigano ežero artybėje, tą eže-rą, ir pačias paežeres, ir čia ras-tus žmones padarė mylimais ir nebe pamirštamais. Pamėgimais ir aš tas Michigano pakrantes, kur tikrai jaučiausi kaip tėvynėje Lietuvoje. O tų lietuviškų va-sarviečių, rezortų, kurortų, vilų ir plukiavų tikrai kaip Palanga-joe! Štai, kurias pats spėjau suskaičiuoti, pradedant didžiau-siu Gintaru, toliau Venta, Rūta, Egle, Audra, Saulė, Tulpė, Rasa, Sodyba, Ramunė, Bakužė, Nida, baigiant Vilija Aušra, Palanga, Lengvinais, Baltija, Gilanda, Banga, Milda ir Žemaičių Plun-ge... Bet kam man savo galvą laužyti, kad štai turiu viso Union Pier lietuviškojo mieste-lio visų gyventojų sąrašą:

Pastoviai įsikūrusių 66 lietuviškos šeimos

Kadangi toks lietuviškas susi-būrimas viename vasarviečių miestelyje yra ir retenybė ir naujiena, čia pateikiu visą Union Pier Lietuvių Namų Savininkų Draugijos sąrašą. Kurie savo nuosavybes turi tik sau, tų sužy-mėtos vien pavardės, o kurie tu-ri ir svečiams vasarotojams pa-talpas, tų vasarviečių pavadinimai prie jų pavardžių pridedami skliautuose:

1. Šiaučiušas, 2. Tinkevičius, 3. Ramanauskas (Eglė), 4. Skridulis (Milda), 5. Kerelis, 6. Juozas Sabaliauskas, 7. Kazlauskas (Banga), 8. Laisvėnas (Rūta), 9. Aušūra (Nida), 10. Asoklis, 11. Kizlauskas, 12. Nauburas (Gilanda), 13. Andrius Kaspas-raitis, 14. Knopas, 15. Kasulis, 16. Gibišas, 17. Algirdas Karai-tis (Gintaras), 18. Petras Leng-vinas (Lengvin Villa), 19. Jona-nas Lengvinas (Lengvin Villa), 20. Dimgaila (Shoreland Hotel), 21. Dringaila (žemaičių Plungė), 22. Viržintienė (Neringa, krau-tuvė), 23. Pranas Kavaliauskas, 24. Liudas Kavaliauskas, 25. Pau-lauskas, 26. Bagdonas (Palan-ga), 27. Kriščiūnas, 28. Vilius Albrichtas, 29. Girdžiūnas (Sau-lė), 30. Zandavas, 31. Parnaravi-čius, 32. Brančius, 33. Pranas Odinas (Venta), 34. Jautokas (Aušra), 35. Laucius (Bakužė), 36. Morkūnas, 37. Pranas Sida-ravičius (Ramunė), 38. Norkai-tis, 39. Broliai Stropai (Baltija), 40. Šulaitis, 41. Leonas Zaldrius-kas, 42. Bronius Miliauskas, 43. Šakinskas, 44. Endrijonas, 45. Dargužis (Tulpė), 46. Beržans-kis (Daina), 47. Laečytis, 48. Rimkus, 49. Šaltenis, 50. Korai-tis, 51. Lesniauskas, 52. Bagdo-navičius, 53. Antanas Klimavi-

Jono ir Frances Sinkų šeima

ST. PETERSBURG, FLA. Auksinė sukaktis

Jonas ir Frances Sinkai šių metų rugpjūčio 19 d. šventė sa-vo 50 metų velybinio gyvenimo sukaktį. Jų dukterė Milda ir sū-nus Jonas savo tėvams pagerbti surengė banketą. Banketas įvy-ko puošniame Port-D-Call resort klube. Be Sinkų šeimos narių, bankete dalyvavo trys ponios Sinkienės broliai žuriai ir daug jų draugų bei prietelių, su ku-riais jie artimai bendraudavo. Pradedant vaisės jubiliatų sū-nus pristatė poną Galinį šiam banketui vadovauti. Pirmiausia buvo pakeltas šampano tostas už laimingą Sinkų gyvenimą. Tos-tą orkestras palydėjo vedybų maršu. Po to programos vedė-jas jubiliatas pasveikino ir per-skaitė iš Prezidento ir Presiden-tienės ponų Johnsonų gautą svei-kinimo telegramą. Prezidento sveikinimas palydėtas maršu. Hollywoodo televizijos artistas Jackie Mason taip pat Sinkus pa-sveikino ir pasakė jiems pritaik-tingą linksmą kalbą.

Stalas, prie kurio sėdėjo ponai Sinkai, buvo papuoštas aukso spalvos žvakėmis ir gėlėmis. Sve-čių stalai buvo apšviesti mažes-nėmis auksinėmis žvakėmis. Sve-čiai, 54. Tamošius, 55. Kurpius, 56. Viršila, 57. Viršila, 58. Bag-donavičius, 59. Dapkus, 60. Vi-limas, 61. Antanas Macius, 62. Dukauskas (Rasa), 63. Bume-lis, 64. Jungblutas, 65. Brazdžio-nis, 66. Braniška, Beje, Bumelio ir Jungbluto nuosavybės yra Lakeside, tai yra čia pat prie Union Pier į rytus.

Turint tokį jaukų, švarų ir gražų kompaktinį lietuvišką miestelį reikia ir lietuvišką var-dą jam turėti. Ką lietuviui pa-saką Union Pier? Nieko, tuo tar-pu kai Palanga daug ką pasaka. Vladas Navickas

čiai toje puošnioje, gražiai de-koruotoje salėje jautėsi lyg pa-sakoj. Kiekviename šio banke-to punkte visų dėmesys buvo at-kreiptas į jubiliatus.

Į Ameriką Jonas Sinkus atva-žiavo 1909 m. 1917 vedė Frances Zurytę, teisėjo J. Zurio sesutę. Ponia Sinkienė — Amerikoj gi-musi lietuvaitė. J. Sinkus ver-tėsi nekilnojamo turto pardavi-mu ir aprauda Chicagoje. 1955 m. Sinkai St. Petersburg Beach, Fla., pasistatė namus ir čia ap-sigyveno. Sinkai užaugino duk-terį ir sūnų. Dukterė baigė Ma-ria aukštesniąją mokyklą ir lan-kė kolegiją. Ji ištekėjusi už W. Keech ir augina gražią, jau 14 m. dukrelę. Sūnus dar nevedęs ir gyvena su tėvais. Jis yra bai-gęs Morgan Park Military aka-demiją ir studijavęs teisę.

Gyvendami Chicagoje abudu Sinkai dalyvavo lietuviškoje vei-kiuje. Kur reikėdavo — prisidėdavo ir pinigų. Dabar Sinkai priklauso St. Petersburg Lietu-vių Klubui. Jų pavardė ir dabar dažnai matyti įvairiuose aukoto-jų sąrašuose.

Mes visi linkime ponams Sin-kams ilgiausių ir laimingų metų. Onutė

NE TA ŽMONA

Vienas draugas: — Na, tik ir sapnų sapnavau. Mačiau tavo žmoną! Antras draugas:—Mano žmo-ną, negali būti, ką ji sakė. Vienas draugas: — Ji nieko nesakė. Antrasis: — Tai buvo ne, ma-no žmona!

Jeigu nori sužinoti naujausias ir tikriausias žinias, kas de-dasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienrašį „Naujienas“.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vierintelę Chicagoje lietuvių įstaiga, turinčią tel-se SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Mes mokame **4 3/4%** ant visų sutauptų per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 August Saldukas Chairman of the Board

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Nuo spalio 1 dienos mokame **4 3/4%** metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 9, ILL. Phone HAYmarket 1-3070

Terminuoti santaupų ląktai (certificates) neša 5 1/4%.

Universal Investment Share Account

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

